

**Agencija za pošto in elektronske komunikacije RS
 Stegne 7
 1000 Ljubljana**

Agencija za pošto in elektronske komunikacije
 Republike Slovenije

Prejeto:	27 -10- 2009	Sig.z: 02A3
Številka zadeve:	38241-4/2009/23	Vred.: 35
V. vedenost:	—	

Maribor, 26.10.2009

Zadeva: Priporabe k spremenjenim obveznostim cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva v analizah upoštevnega trga 4 »Dostop do (fizične) omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji (medoperatorski trg)«, št. 38241-4/2009/23 in upoštevnega trga 5 »Širokopasovni dostop (medoperatorski trg)«, št. 38241-5/2009/18

Zveza: Objava na spletni strani dne 24.09.2009

Naslovni organ je dne 24.09.2009 na svoj spletni strani objavil javni poziv zainteresirani javnosti, da se ponovno opredeli do spremenjenih obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva v analizah upoštevnega trga 4 »Dostop do (fizične) omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji (medoperatorski trg)« in upoštevnega trga 5 »Širokopasovni dostop (medoperatorski trg)«.

V obeh objavljenih dokumentih so okvirno opisani razlogi, ki so narekovali objavljene modifikacije obeh dokumentov, ki jih je mogoče strniti v ugotovitev, da so spremembe potrebne zaradi ugotovitev javnega posvetovanja, ki se je zaključilo 11.09.2009.

Družba Amis, d.o.o., Maribor je na podlagi zakona o dostopu do informacij javnega značaja pridobila nekatere listine spisov št. 38241-4/2009 in št. 38241-5/2009, vendar je iz njih mogoče razbrati le, da je do sprememb prišlo v zvezi s podatki, ki jih je v javnem posvetovanju predložil Telekom Slovenije, ki pa so bili del Priloge, ki je bila označena kot poslovna skrivnost. Ti podatki, ki so hkrati tudi vhodni podatki modela LRIC, v katerega vpogled prav tako ni mogoč.

Družba Amis torej povzema, da iz podatkov, ki so del spisa navedene analize, ni mogoče ugotoviti konkretnih razlogov, s katerimi naslovni organ utemeljuje nastale spremembe. Iz navedenega razloga so lahko priporabe družbe Amis konkretno le v predstavljenem okviru. Vsekakor bi bilo primerno te podatke, tudi v kolikor so označeni kot poslovna skrivnost, v primerni obliki povzeti v okviru pojasnil prejetih priporab.

Družba Amis poudarja, da se bo odločba, ki bo izdana v nadaljevanju v upravnopravnem oziroma predvsem v konkurenčno-pravnem smislu nanašala neposredno sicer le na Telekom Slovenije, kot stranko v postopku, vendar pa ne gre spregledati učinka, ki ga bo imela na poslovanje alternativnih operaterjev (kar je tudi namen izdane odločbe).

Družba Amis je prepričana, da ni primerno, da alternativni operaterji nimamo možnosti sodelovanja v upravnem postopku, sploh če se v njem neposredno odloča o pravicah in obveznostih, ki jih bodo alternativni operaterji imeli v odnosu do Telekoma Slovenije. Z navedeno odločbo se neposredno odloča o konkurenčno pravnem položaju alternativnih operaterjev v najmanj prihodnjih treh letih.

Sodelovanje v okviru zainteresirane javnosti je, ne glede na možnost vpogleda v spis, slabo zagotovilo za uspešnost pripomb, ki jih alternativni operater lahko poda, če slednje temeljijo na ugibanjih razlogov, ki narekujejo določen ukrep, sploh s cenovno vsebino..

V nadaljevanju družba Amis podaja pripombe in predloge kot sledi.

I. K točki »2.1 Obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva« analize upoštevnega trga 4 »Dostop do (fizične) omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)«

1. K tabeli »Stroškovni izračuni« modelirane cene za povsem razvezan dostop ter za sodostop:

Družba Amis je glede na podano formulo za izračun cen po metodologijo LRIC+ mnenja, da je pri seštevanju stroškovnih elementov ULL (verjetno je z ULL mišljen PRD) ter SRD prišlo do napake.

Cena mesečne zakupnine za PRD (ULL) bi v skladu s seštevkom prikazanih stroškovnih elementov morala znašati 7,79 EUR, namesto 7,89 EUR ($0,13+3,90+3,76$). Tako ni jasno iz katerega naslova je naslovni organ dodal 0,10 EUR.

Cena mesečne zakupnine za SRD bi morala znašati 3,15 EUR mesečno, namesto 3,19 EUR ($0,05+1,58+1,52$). Naslovni organ ni nikjer pojasnil, zakaj je znesek za 0,04 EUR višji od seštevka stroškov po predstavljeni formuli.

2. Storitve, ki jih je Agencija modelirala

Ne glede na odločitev naslovnega organa, da med obveznosti dostopa ne bo naložila dostopa do valovne dolžine, družba Amis, v povezavi s pripombo, ki jo je že podala v zaključeni javni obravnavi predлага naslovnemu organu, da predvidi tudi ceno omenjenega dostopa. V določenih okoliščinah je zakup valovne dolžine edina alternativa zakupu optičnih vlaken, zato je primerno, da se predvidi način izračuna tega dostopa.

3. Cena razvezave optičnih vlaken – poslovni uporabniki

Ni jasno zakaj je prišlo do takšne spremembe cene razvezave optičnega vlakna, vsaj za poslovne uporabnike (iz 9,74 EUR na 18,19 EUR). Okvirno predstavljeni razlogi naslovnega organa, ne da bi bili podprtji z ustreznimi numeričnimi podatki, te spremembe ne opravičujejo prepričljivo. Družba Amis poziva naslovni organ, da pojasni način izračuna.

4. Cena najema kabelske kanalizacije

Družba Amis ugotavlja, da podana pripomba ni bila upošteva, celo nasprotno, saj se je cena celo povišala (sprememba variabilnih stroškov) in znaša 5,45 EUR na meter na mesec (prej 5,12 EUR). Družba Amis je predlog po znižanju navedene cene sicer obrazložila in tudi primerjalno predstavila cene primerljive storitve, ki so bistveno nižje in v celoti odraz stanja, ki bi mu moral slediti tudi naslovni organ.

Ker že prvotno ni bilo jasno, kateri podatki, so narekovali tako visoko (previsoko) ceno, družba Amis vztraja pri pripombah, ki jih je v zvezi z najemom kabelske kanalizacije že podala 11.09.2009 ter zahteva znižanje na svetovno primerljivo raven.

Družba Amis predlaga tudi, da naslovni organ sam pridobi podatke o najemu kabelske kanalizacije v državah članicah EU ter primerja stroške izgradnje, ne glede na to ali omenjene države navedeno obliko dostopa uvrščajo med obveznosti na upoštevnem trgu 4 ali ne. Naslovni organ naj upošteva tudi, da je cena v Republiki Hrvaški precej nižja, to ceno pa si je kot stroškovno določil sam T-HT.

Družba Amis predlaga, da naslovni organ podrobnejše opredeli način izračuna zakupnine za kabelsko povezavo v primeru zakupa zgolj dela kabelske povezave (npr. za potrebe kabla z 12 vlakni). Družba Amis predlaga da se cena izračuna po naslednji formuli:

Strošek alternativnega operaterja = št. vlaken v kablu alternativnega operaterja x cena kabelske kanalizacije / 1200

Vsekakor pa družba Amis predlaga tudi, da se naslovni organ izrecno opredeli do vprašanja, do katerega bo v prihodnosti zagotovo prišlo – kako se bo določila cena, ko bo Telekom Slovenije namestil cevi s kapaciteto nižjo kot 1200 parov optičnih vlaken. V tem primeru družba Amis predlaga, da se izračun stroška opravi na enak način kot je predstavljeno v zgornji formuli.

5. Cena neosvetljenega optičnega vlakna

Ni jasno zakaj je prišlo do takšne spremembe cene (0,0088 EUR, prej 0,007 EUR), oziroma kaj v postavki VC (variabilni strošek) je vplivalo na navedeno spremembo.

Nova cenovna postavka je višja za 25,71%. Družba Amis poziva naslovni organ, da pojasni kateri stroškovni elementi so zajeti v postavki VC ter kateri elementi so vplivali na dvig cene in kako.

6. Cena »Backhaul« povezave

Družba Amis predlaga, da se doda navedba, da navedena cena velja za najem para optičnega vlakna.

Prav tako bi bilo treba podrobno opredeliti za kateri del povezave navedena cena velja in predvsem kje se povezava zaključi (ODF na strani Telekoma Slovenije).

Družba Amis pripominja še, da je navedena povezava nešteviljivo povezana z upoštevnim trgom 4, saj brez nje alternativni operaterji ne moremo povezati skupnih lokacij, jasno pa je tudi, da alternative navedeni backhaul povezavi Telekoma Slovenije danes v Sloveniji ni, saj nobeden od ponudnikov ne ponuja najema optike do skupnih prostorov v objektih Telekoma Slovenije.

Določitev cenovnih razmerij je nujna za ustvarjanje dodatnih možnosti za širitev alternativnih operaterjev na nadaljnje lokacije z uporabo razvezanega dostopa.

Družba Amis pa predlaga tudi, da se Telekomu Slovenije naloži, da navedeno spremembo upošteva tudi pri obstoječih, že sklenjenih pogodbah za backhaul povezavo, ki se morajo ustreznost prilagoditi novim razmeram. Te pogodbe so namreč sklenjene za daljše časovno obdobje, vsekakor pa, če družba Amis povzame njihovo vsebino, pod pogoji, ko backhaul povezava ni bil regulirana (na daljše časovno obdobje trajanja pogodbe je npr. navezan popust pri ceni zakupnin, zavarovanje je drugačno,...). Pogodbe po splošnem obligacijskem pravu zavezujejo pogodbeni stranki kot posebni pogoji, ter kljub jasni določitvi, da se lahko spremenijo, če se spremenijo pogoji na trgu (komercialni, tehnični), družba Amis v izogib nesporazumom predlaga, da naslovni organ, izrecno naloži njihovo prilagoditev spremenjenim razmeram.

7. Cena Ethernet povezave

Ni jasno zakaj je prišlo do takšne spremembe cene, saj se je cena povišala iz 37,29 EUR na 51,28 EUR (sprememba vseh vhodnih podatkov - CSFC iz 14,10 na 14,14 EUR; VC iz 8,81 na 22,77 EUR; CJC iz 14,38 na 14,37 EUR).

Strošek VC se je povečal za skoraj tri krat, zato družba Amis poziva naslovni organ, da pojasni, kateri stroškovni elementi so zajeti v postavki VC ter kateri elementi so vplivali na dvig cene in kako.

V izogib nesporazumom družba Amis predlaga, da naslovni organ določi, da je navedena cena fiksna ne glede na razdaljo in velja za 1 Gb prenos mesečno.

8. Oblikovanje cen ostalih storitev – naročnina

Družba Amis predlaga naslovnemu organu, da razkrije povprečno ceno za oglaševane najemnine pisarniških prostorov, za katero navaja, da je bila upoštevana ter navede referenčni vir, iz katerega se bo črpala informacija o višini stroška.

Vsekakor družba Amis predlaga, da naslovni organ v odločbi jasno navede, da Telekom

Slovenije ne sme oblikovati fiksne cene najema kvadratnega metra prostora skupne lokacije, pač pa navede samo način (formulo) za njeno določitev, pri čemer naj naslovni organ izda ustrezone napotek na referenčno ceno, ki naj velja v posameznem kvartalu posameznega koledarskega leta, oziroma sama na svoji spletni strani te cene objavi.

Izbrana cena je bistveno višja kot cena v ostalih delih države, pri čemer število skupnih lokacij v mestu Ljubljana predstavlja cca. 3 % vseh možnih lokacij. To pomeni, da se več kot 95% vseh skupnih lokacij nahaja izven mesta Ljubljana. Zaradi navedenega družba Amis nasprotuje odločitvi naslovnega organa, da se za referenčno ceno upošteva povprečna cena najema prostora v Ljubljani, ter predlaga, da naslovni organ za referenčno ceno določi povprečno ceno na celotnem območju Republike Slovenije.

9. Ostale pripombe

V preostalem družba Amis vztraja pri pripombah, ki jih je že podala dne 11.09.2009 v prvem javnem posvetovanju, pa niso bile upoštevane:

2) Družba Amis predlaga tudi, da naslovni organ natančneje pojasni kategorije in višino posamezne kategorije splošnih in skupnih stroškov upoštevanih (CJC).

4) Za ostale storitve je treba določiti standard učinkovitega operaterja – upoštevajo se minimalni stroški. Npr. spremstvo osebe Telekoma Slovenije na kolokaciji se plačuje po urni postavki za zahtevna dela, ta oseba pa z golj odpira (odklepa) vrata. Takšna določila bi silila Telekom Slovenije, da se obnaša racionalno (kot dober gospodarstvenik – standard obnašanja, ki ga predlaga družba Amis kot splošno obveznost) ter ne more prevaliti stroškov neučinkovitosti na alternativnega operaterja predvsem pa načrtno povzročati nepotrebnih stroškov.

7) Družba Amis pripominja tudi, da so stroški priključnin PRD in SRD občutno previsoki in niso stroškovno naravnani, saj morajo biti nižji od stroškov vključitve na širokopasovnem dostopu. Več o tem je družba Amis navedla že v pobudi za uvedbo postopka nadzora, ki jo naslovni organ vodi kot postopek nadzora/ upoštevajo v navedeni pobudi podane navedbe.

II.

K točki »2.1 Obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva« analize upoštevnega trga 5 »Širokopasovni dostop (medoperaterski trg)«

1. Metoda »maloprodajna cena – x«

Družba Amis predlaga, da naslovni organ natančneje opredeli od katere maloprodajne storitve se bo po metodi »maloprodajna cena – x« določala veleprodajna cena – cena samostojnega interneta ali cena paketa storitev z bitnim, ki ga bo alternativni operater zakupil pri Telekomu Slovenije? Navedeno namreč še vedno ni jasno opredeljeno. Besedno zvezo »navidezni kanal za širokopasovni dostop« je mogoče interpretirati različno, vsekakor pa gre opomniti, da navedeni termin že uporablja Telekom Slovenije v BRO za povezavo za prenos bitnega toka za dostop do interneta.

Stališče družbe Amis je, da se navedena metoda aplicira na vse vrste prenosov podatkov z bitnim tokom (vse širokopasovne storitve tudi v kombinacijah - paketih) ter ne samo na prenos bitnega toka za potrebe dostopa do interneta, kot je to urejeno v veljavni vzorčni ponudbi (BRO), h kateremu se, če se naroči paket storitev (še VoIP in/ali IPTV), dodatno plačujejo stroški, za katere družba Amis trdi, da so nepotrebni, sam cenik BRO pa v tem delu napačno oblikovan.

V izogib nepotrebнемu ponavljanju, se družba Amis sklicuje na pripombe ki jih je dne 11.09.2009 že podala v okviru javnega posvetovanja, prav tako pa tudi na pobudo za uvedbo postopka nadzora z dne 30.01.2009, ki ga naslovni organ vodi pod opravilno številko 0601-129/2007. Z navedeno pobudo za nadzor je družba Amis naslovnemu organu predlagala, da preuči cénovno sistematiko BRO, ki po prepričanju družbe Amis ni skladna z odločbo št. 3824-50/2007-3

2. Točke oziroma nivoji dostopa do omrežja

Družba Amis je opazila, da je pomotoma izpuščena možnost dostopa do omrežja na regijskem nivoju z lastnim BRAS alternativnega operaterja. Strošek BRAS Telekoma Slovenije, ki s tem odpade, je naslovni organ že izračunal.

Družba Amis tako ponovno predlaga, da se izrecno določi še priključno točko »Dostop s prenosom do BRAS - Priključitev na agregacijsko omrežje z lastnimi BRAS na enakih lokacijah kot se nahajajo BRAS-i Telekoma Slovenije oz. na regijskem nivoju 8 lokacij« ter je skupno število nivojev priklopa torej štiri.

Družba Amis pa predlaga tudi, da naslovni organ pri Telekomu Slovenije pridobi podatek o projektu posodobitve omrežja Telekoma Slovenije, ki je že v teku, ki predvideva regionalni dostop na 72 lokacijah, kar bo bistveno (negativno) vplivalo na odločitev operaterjev za prehod na višji nivo dostopa do omrežja. Vsekakor v Sloveniji ne obstaja 72 regij, zato je navedena spremembra neracionalna ter preprečuje investicije alternativnih operaterjev v razvoj lastnega.

Družba Amis prav tako v izogib morebitnim prihodnjim nesporazumom predlaga, da naslovni organ ustrezno dopolni »Slika 1: Nivoji dostopa do omrežja« ter pri točki 3

(IP/MPLS Nacionalni dostop) predvidi konkretno točko, kjer je priklop izveden (port na switch oz. routerju).

3. Stroški, upoštevani glede na različne nivoje priklopa

Ne glede na pojasnilo, katere stroške je naslovni organ upošteval pri določanju »minusa«, družba Amis vseeno predlaga, da naslovni organ natančneje opiše kateri elementi so upoštevani pri posamezni postavki in predvsem koliko te posamezne postavke znašajo.

V interesu pravne varnosti je, da je navedena materija čim bolj podrobno urejena z regulatorno odločbo, v prihodnosti pa bo bistveno lažje dokazovati namen in vsebino posamezne odločitve.

Eno od takšnih vprašanj, ki jih lahko družba Amis že izpostavi je vprašanje priklopa na nacionalno priključno točko, natančneje razmejitvene točke. Naslovni organ naj pojasni, kaj pomeni priklop na nivoju nacionalne priključne točke ter ali so v ceni izračunani po metodi »maloprodajna cena minus« zajeti tudi stroški elementa kjer se sam priklop izvede (vstop v omrežje IP MPLS Telekoma Slovenije - port na routerju oz. switchu).

Družba Amis iz besedila razume, da priklop na nacionalni priključni točki pomeni, da so stroški same priključne točke že vključeni ter da mora alt. operater dodatno zakupiti zgolj dostop do te točke. Podobno kot pri klavzuli ex works, kjer prodajalec da na voljo blago v tovarni, ter omogoči dostop do skladišča, kjer se blago nahaja. Prevoz je breme kupca. Nikakor pa si ni mogoče predstavljati oz. razlagati, da bi lahko prodajalec zaračunal še stroške vstopa na tovarniško dvorišče, kar počne Telekom Slovenije (danes Telekom Slovenije zaračuna stroške priključne točke posebej (v priključnini ter mesečni zakupnini za priključno točko na strani ponudnika). Navedeno je po prepričanju družbe Amis v nasprotju z obstoječimi obveznostmi ter tudi predvidenimi, zato družba Amis poziva naslovni organ, da v izogib nejasnostim pri zaračunavanju navedenih stroškov z odločbo določi stroškovne elemente.

Pri tem družba Amis opozarja da Telekom Slovenije stroške za priključitev na nacionalno priključno točko imenuje **Priključnina za priključno točko na lokaciji ponudnika**, pri čemer družba Amis opozarja, da točke na lokaciji ponudnika v določeni h primerih sploh ni. Stroški priključnine za kapaciteto 1 Gbps znašajo 13.520,28 EUR, kar je bistveno preveč, če je jasno, da se lahko v stroških priključnin zaračunavajo zgolj neposredni stroški dela povezanega s samo izvedbo priključitve.

4. Zajem podatkov za modeliranje »minusa«

Kot izhaja iz obrazložitve analize, modeliranje »minusa« ni bilo mogoče izključno na stroškovni osnovi ter podatkov Telekoma Slovenije, in je bil posledično uporabljen hibridni model.

Družba Amis želi pojasnilo kateri podatki drugih operaterjev po metodi benchmark so bili uporabljeni ter pojasnilo ali je tako modeliran sistem sploh verodostojen, izračun pa odraz pravilnega stanja. Družba Amis, glede na izostanek konkretnih podatkov o višini ocenjenih stroškov, ne more preveriti njihove ustreznosti.

Telekom Slovenije danes zaračunava 11.266,90 EUR brez DDV za priključitev 1 Gbps priključne točke. Kaj je zajeto v tej ceni? V tej ceni niso zajeti zgolj stroški dela, opremo pa očitno operaterji zakupniki plačamo dvakrat – enkrat skozi priključnino ter drugič skozi zakupnino povezave do omrežja Telekoma Slovenije.

Prav tako družba Amis ponovno opozarja, kar je navedla že v odgovoru z dne 11.09.2009 – na strani 6 je podana definicija, ki je v nasprotju z dosedanjim praksom. Jasno je treba definirati kaj zajema maloprodajna cena minus - od katerega porta (CPE) do katerega (BRAS, PE ROUTER).

S podrobnejšo definicijo se je mogoče (treba) izogniti dvoumnostim, ter dvojnemu zaračunavanju stroškov s strani Telekoma Slovenije.

5. Višina diskontnega faktorja (X v %)

Družba Amis ponavlja, kar je že navedla v odgovoru na prvo javno posvetovanje z dne 11.09.2009 - razlika med obstoječim X (43% in več) in novim predlogom 38% je še vedno previsoka v škodo alternativnega operaterja, sploh ker ni jasno kaj naslovni organ z metodologijo »maloprodajna cena – x« modelira ter kakšni bodo nadaljnji koraki Telekoma Slovenije in izid postopka nadzora št. 0601-129/2007.

Glede na obstoječe stanje ter veljavni BRO, je X v višini 38% za družbo Amis popolnoma nesprejemljiv in bo pogubno vplival na poslovanje družbe Amis skladno z BRO. Pri izračunu novega X naslovni organ tudi še naprej izhaja iz napačne predpostavke (poenotenje optike in bakra zaradi tehnološke nevtralnosti). Dosedanji % zagotavlja cca. 10 EUR marže za alternativnega operaterja, kar je treba obdržati tudi na optiki. Dejstvo, da je cena za končne uporabnike na optiki enaka oz. nižja od cene za xDSL absolutno ne pomeni, da je na optiki manj maloprodajnih stroškov (iz predlogov ukrepov jasno izhaja višji strošek zakupa optičnega vlakna glede na strošek bakrene parice), temveč zgolj to, da **Telekom Slovenije ne pokriva vseh stroškov, ki mu nastajajo**.

Pri določanju faktorja X je treba predvsem preverjati ali s tem faktorjem alternativni operater pokrije stroške svoje maloprodaje. V analizi ni razvidno, da bi naslovni organ sploh preverjal to dejstvo. Faktor X je namenjen pokrivanju maloprodajnih stroškov in ne tako kot je razvidno iz analize, da se X določi tako, da se iz obstoječe cene za določeno storitev z uporabo faktorja pride do realne stroškovne osnove. Sploh pa se za izračun faktorja X ne more izvajati na način kot je uporabljen v analizi iz maloprodajne cene za katero je že v osnovi jasno, da je prenizka.

Da je maloprodajna cena interneta za 20 M na optičnem omrežju prenizka potrjuje tudi primerjava cen storitev Telekoma Slovenije, ki je razvidna iz posnetka spletnne strani Telekoma Slovenije [http://www.siol.net/internet/tabela hitrosti.aspx](http://www.siol.net/internet/tabela_hitrosti.aspx). Družba Amis predлага, da naslovni organ upošteva pripombo, ki je že podana v odgovoru z dne 11.09.2009.

Pri določanju X je treba zagotoviti pokrivanje maloprodajnih stroškov alternativnih operaterjev ter določiti dovolj velik % X, ki izhaja iz realnih stroškovnih kalkulacij tako veleprodajnih kot maloprodajnih stroškov ob upoštevanju ustreznega tržnega deleža alternativnega operaterja. Na tej podlagi se lahko določi realen X.

V kolikor bo Telekom Slovenije maloprodajne cene višje od realnih stroškov, bo imel ekstra profit, v kolikor pa bo postavil ceno pod realnimi stroški, pa ne bo pokrival vseh veleprodajnih stroškov. V kolikor bo znižanje tolikšno, da ne bo zadostovalo za pokrivanje maloprodajnih stroškov alternativnega operaterja pa je rešitev še vedno test škarj cen.

Agencija s predlaganim 38% faktorjem X trenutno še vedno podpira prenizko postavljene maloprodajne cene na optiki (margin squeeze).

Ker naj bi tako nizek % veljal tudi na bakreni infrastrukturi, za katero so bili v zadnji odločbi izračunani bistveno višji faktorji X, je jasno, da je cilj navzkrižno subvencioniranje izgube pri maloprodaji storitev na optični infrastrukturi s previsokimi cenami veleprodajnih produktov na bakreni infrastrukturi.

Veleprodajni strošek na bakreni infrastrukturi za 10 Mbps bi tako znašal 29,48 EUR z DDV, kar je več kot Telekom Slovenije zaračunava na maloprodaji za optiko s kapaciteto 20 Mbps, pri čemer je na optiki za najmanj 4 EUR več stroškov s samo infrastrukture (7,89 EUR za bakreno parico – 11,88 EUR za optično parico rezidenčnih uporabnikov).

Predvidene vrednosti za X bi tako porušile vsa normalna razmerja v cenah. Hkrati bi navedeno še povečalo margin squeeze na paketih trojček, saj bi alternativni operaterji morali po novem plačevati višje stroške kot doslej.

Družba Amis predlaga, da se uporabijo enake stopnje za X kot do sedaj, saj se na trgu ni zgodilo nič takšnega, da bi bilo potrebno nižati %. Kvečjemu nasprotno. S povečevanjem penetracije se povečuje ekonomija obsega te s tem zmanjšujejo stroški na enoto, kar pa se v predvidenih ukrepih ne odraža.

Nazadnje pa družba Amis opozarja na pripombo, ki jo je že podala znotraj analize upoštevnega trga 4 – mesečni strošek krajevne zanke, ob upoštevanju metodologije za njen izračun, ne znaša 7,89 EUR, pač pa 7,79 EUR.

6. Povišanje stroškov jedrnega omrežja

Glede na prvotno analizo je opazna sprememb stroška jedrnega omrežja, ki se je iz 0,81 EUR povišala na 1,85 EUR pri hitrosti do vključno 20M/20M, razkril pa se je tudi strošek pri hitrosti 60M/60M, ki znaša 13,17 EUR, ter hitrosti 100M/100M, ki znaša 25,24 EUR.

Glede na pojasnila naslovnega organa, družba Amis ni mogla preveriti utemeljenosti navedenih postavk ter predlaga naslovnemu organu da razkrije ozadje navedenih sprememb s konkretnimi podatki.

7. Dopolnilne storitve – Ethernet povezava in »Backhaul« povezava

Družba Amis se popolnoma strinja z namenom naslovnega organa, da določi tudi navedene cene, saj gre za dopolnilni storitvi, ki sta neločljivo povezani z upoštevnim trgom.

Kot pa je v tem odgovoru že večkrat navedeno, bi bilo treba v izogib morebitnim nesporazumom v prihodnosti, natančneje opredeliti ti dopolnilni storitvi (elementi, navedba dela omrežja,...).

Družba Amis pa predлага tudi, da se za Ethernet povezavo določi, da navedena cena velja do uveljavitve odločbe za upoštevni trg 6, kjer naj se tudi to vprašanje celostno uredi.

8. Ostale pripombe

Družba Amis na tem mestu zgolj ponavlja pripombe, ki jih je že podala v odgovoru z dne 11.09.2009, v kolikor jih ni vključila v zgornje navedbe in jih naslovni organ ni upošteval pri tej ponovni analizi ter predlaga, da jih naslovni organ ustrezno upošteva:

6) Kako je bila izločena oz. ovrednotena funkcionalnost QoS naprav, ki so bile osnova za izračun stroškov zagotavljanja širokopasovnih storitev

Družba Amis na podlagi analize ugotavlja, da je bila v izračunih za X upoštevana celotna vrednost opreme za zagotavljanje IP/MPLS omrežja. Ker ta oprema v osnovi vsebuje funkcionalnost QoS, Telekom Slovenije ne more dodatno obračunavati uporabe te funkcionalnosti v obliki dodatnih stroškov za storitve VPN IP/MPLS, VoIP, IP TV ipd.

7) Zakaj mora družba Amis (in vsi operaterji) plačevati poizvedbe ipd, če je strošek vzdrževanja baz podatkov IT zajet v izračunu »maloprodajna cena minus«?

9) Zaračunavanje konfiguracij omrežja, distribucij TV signala, zakupnina za VPN omrežja

Kako je urejeno zaračunavanje konfiguracij omrežja – primer VoIP – cenik BRO stran 41, zakupnin za ločena VPN omrežja ter distribucijo TV signalov (BRO, str 42).

10) Kot je družba Amis navedla že v pripombah k 6. alineji točke 8.2., ostaja sporen način upoštevanja maloprodajnih marketinških akcij, ki jih je Telekom Slovenije pričel upoštevati oz. prenašati učinke na medoperatorski trg, šele v mesecu marcu 2009, kljub temu, da je odločba št. 2824-50/2007-3 bila izdana že 11.10.2007. Navedena odločba je bila nejasna kako je Telekom Slovenije dolžan na medoperatorski ravni upoštevati maloprodajne akcije, saj je navedeno omenjeno le v obrazložitvi in še to izredno pavšalno, kar seveda ne more imeti neposrednega učinka navzven.

Iz navedenega razloga družba Amis predлага, da se naslovni organ najmanj v izreku izrecno opredeli do tega vprašanja ali pa bolj podrobno pojasni kako so maloprodajne marketinške akcije upoštevane pri predvideni cenovni regulaciji glede na različne akcije, ki jih Telekom Slovenije ima (popusti, brezplačnost storitev, brezplačna testna obdobja, brezplačna terminalska oprema,...).

V pričakovanju nadaljevanja obeh postopkov ter sodelovanja, vas lepo pozdravljamo.

**Boštjan Košak, direktor
Amis, d.o.o.**

Vročiti naslovniku priporočeno po pošti

